

Asia: VN/6984/2021

Ehdotus kulttuurimatkailun kansallisen kehittämisen tiekartaksi

Lausunnonantajan lausunto

Mikä on näkemyksenne tiekartan tavoitteista ja toimenpiteistä yleisesti?

Lappeenrannan kaupunki on kiitollinen mahdollisuudesta lausua ehdotuksesta kulttuurimatkailun kansallisen kehittämisen tiekartaksi.

Kulttuurimatkailun tiekartta on onnistunut laajuudessaan ja se sisältää erinomaisia tavoitteita sekä vision. Tiekartalla on hyvä kulttuurin ja kulttuurimatkailun määritelmä. Samalla kun ekosysteemi-ajattelu toimii voisi tiekartta vahvistaa kansallista roolia. Tiekartta myös esittää kulttuurin merkityksen matkailulle kuin ottaa luontomatkailun hyvin mukaan. Kestävä matkailu on Suomen ilmastopääkaupungin kannalta tärkeä ja kannatettava periaate kulttuurimatkailun tiekartalle. Tiekartta avaa hyvin kulttuurin merkitystä matkailun voimavarana ja myös sen yhtymäpintoja luontomatkailuun.

Mikä on näkemyksenne tiekartan tavoitteista ja toimenpiteistä oman toimialanne tai toimintanne näkökulmasta?

Alueilla on erilaisia tilanteita sekä resursseja ja kulttuurimatkailu nivoutuu monesti yhteen muiden valtakunnallisten teemojen kuten luonto- ja ruokamatkailun kanssa. Etelä-Karjalassa teemme yhteistyötä Saimaan matkailun kehittämisen kontekstissa ja itäisen Suomen tulisi näkyä tiekartassa vahvemmin tällä hetkellä. Kaakkois- ja Itä- Suomi tarvitsevat kansainvälistymiseen uusia suuntia sekä korvaavia markkina-alueita, mihin tarvitaan resursseja. Kansainvälistymiseen ja osaamisen kehittämiseen tulee panostaa alueen hakiessa uutta suunta kulttuurin- ja ruokamatkailun saralta laajassa yhteistyössä. Kaikki yhteistyöalueet eivät valitettavasti ole tasavertaisessa asemassa.

Kommenttinne luvusta 5.1

Kestävän kulttuurimatkailun yhteistyö ja kulttuuripalveluihin liittyvät kohtaamiset ovat hyviä lähtökohtia ja yhteistyö on erinomaisen tärkeää. Työtä tulee tehdä kulttuuri- ja matkailupalveluiden yhdistämisessä. Erityisesti tuotteistukseen kansainvälisille matkailijoille tulee panostaa. Vaikka alueilla tehdään työtä voisi kansallista roolia ja tehtäviä vahvemmin määritellä. Yhteiset tavoitteet ja

toimenpiteet aluekoordinaation kehittämiseksi ovat erinomaisia. Toiminnan koordinoitua ei voida kuitenkaan rakentaa hankkeiden varaan, vaan toimintamallit tulee tuoda osaksi kuntien ja maakuntaliittojen toimintaa.

Alueellisen koordinaation rinnalla on hyvä edistää ylimaakunnallisten yhteistyöverkostojen toimintaa, joista hyvinä esimerkkeinä tiekarttaan kannattaa nostaa Saimaa-ilmion sekä Saimaa – European Region of Gastronomy-prosessin, joilla molemmilla on haettu yhteistyöstä voimaa kulttuurimatkailun kehittämiseen ja kansainvälistymiseen itäisessä Järvi-Suomessa.

Kommenttinne luvusta 5.2

Kestävän matkailun, kulttuurimatkailun ja kulttuurisen kestävyuden yhdistäminen on kannatettavaa. Suomen matkailun keskeisen kestävyuden teeman mukainen STF-ohjelman sovittaminen yhteen kulttuurimatkailun kanssa on erinomaista. Luku sisältää asiaa edistäviä toimenpiteitä, joista osan voisi mahdollisesti sanoittaa Visit Finlandin vastuulle. Vastuuttaminen ja resursointi edistävät asioita.

Kommenttinne luvusta 5.3

Kulttuurimatkailun tuotteistus, osaamisen vahvistaminen ja kansainvälistyminen ovat oivallisesti toiminnan keskiössä ja jälleen kansallisen vetovastuun ja sen alueellisen jalkauttamisen mallintaminen tulisi saada käytäntöön. Siihen tarvitaan vastuullisia tekijöitä.

Kommenttinne luvusta 5.4

Digitalisaatio ja tiedolla johtaminen on kulttuurimatkailun ohella kokonaisvaltaisesti tärkeitä elementtejä Suomen matkailun kehityksessä ja VisitFinlandin tulisi saada niihin riittävä rahoitus. Esimerkiksi datahub linkittyy tähänkin toimintaan vahvasti. Meillä tulisi olla kansallisen tason ohjausta siihen, että jaamme järjestelmät ja palvelualustat eikä jokainen alue tee erikseen omia järjestelmiään. Tämä on kestävää kehitystä.

Kommenttinne luvusta 5.5

Tiekartan linjaus kansainvälisen yhteistyön nostaminen yhdeksi painopistealaksi on kannatettavaa ja hyvää vastuun selkeyttämistä kohdassa 5.5.1. Unescon maailmanperintökohteiden rinnalle tulee tiekarttaan nostaa niin ikään Unescon Geoparkit, mm. Saimaa GeoPark, jotka geologian ja luontoarvojen rinnalla tekevät työtä kulttuuriperinnön ja mm. ruokakulttuurin tuotteistamiseksi sekä muodostavat omanlaisensa kansainvälisesti tunnistetun reitistön.

Millaisena näette oman organisaationne tai edustamanne tahon roolin tiekartan toimenpiteiden toteuttamisessa?

Osana kaupungin strategiaa vahvistamme matkailu-, kulttuuri- ja palvelusektoria Lappeenrannan ja Saimaan alueen hyvinvoinnin ja elinvoiman lähteenä yksityisen ja julkisen sektorin kanssa. Saimaan yhteistyöalueen tavoitteena on nostaa itäinen Järvi-Suomi Lapin ja Helsingin rinnalle kiinnostavaksi matkailukohteeksi. Kaupungin strategian ohella maakunnan kehittämisen suuntaviivat on linjattu

maakuntaohjelmassa. Matkailun ja kulttuurin osalta kehittämistyötä ohjaavat myös maakunnallinen kulttuuristrategia ja Saimaan matkailustrategia, joiden kanssa kulttuurimatkailun tiekartta ja sen tavoitteet ovat hyvin linjassa.

Kaupungin elinvoimaa ja elämyksellisiä tapahtumia edistetään tapahtumakumppanuuksien kautta sekä matkailu-, kulttuuri- sekä tapahtumatuottajien yhteistyöverkostoissa. Matkailujohtaja koordinoi Saimaan matkailun yhteistyöhön ja matkailun kehitykseen kytkeytyvää Etelä-Karjalan Saimaa ryhmää. EK Saimaa ryhmässä parannetaan Etelä-Karjalan houkuttelevuutta, palvelutarjontaa ja pidennetään viipymää Saimaan saavutettavuuden edistämisen ohessa.

Suomen sekä Etelä-Karjalan matkailustrategia keskittyy rakentamaan matkailuliiketoiminnan kestävydestä Suomen matkailun kilpailuvalttia. Ryhmä koordinoi yhteistyötä luontomatkailu, kulttuurimatkailu, ruokamatkailu, tapahtumat ja kongressit toimenpiteiden ja hankkeiden kanssa. Konkreettinen matkailustrategian tavoitteemme on viedä matkailija 30 min luontoon ja 30 sekunnissa elämyksen ostoon. Kulttuurijohtaja osallistuu ryhmän toimintaa kaupungin kulttuuriyhteistyön osalta. Kaupunki toimii tiiviissä ylimaakunnallisessa yhteistyössä niin Saimaan kuin Lakelandin alueella ja nyt erityisen vahvasti European Region of Gastronomy toiminnan kautta.

Kaupunki ja sen matkailu ja tapahtumat sekä kulttuuripalvelut ovat vahvasti mukana kulttuurimatkailun edistämässä ja tiekartan toimenpiteiden toteuttamisessa:

- Mahdollistaja ja koordinoija (alueen matkailua ja tapahtumia edistävät toimenpiteet ja yhteistyö)
- Ylimaakunnallisen yhteistyön aktiivinen toimija
- Asiantuntijataho alueen kehittämisessä kulttuurimatkailuun liittyen
- Tiedon ja asiantuntijuuden jakaja
- Alueensa kulttuurimatkailuun liittyvien toimijoiden edunvalvoja alueen kattomarkkinoinnissa

Miten arvioisitte tiekartan toimenpiteiden vastuuttamista? Ovatko kaikki keskeiset toteuttajat kunkin toimenpiteen osalta tunnistettu? Mahdolliset toimenpidekohtaiset ehdotuksenne toteuttajien lisäämiseksi tai poistamiseksi?

Kansallisen tason tiekartassa on tunnistettu hyvin keskeiset ja tärkeimmät kehittämistyön toimijat ja verkostot. VisitFinlandin roolitusta voisi vahvistaa.

Mahdolliset muut tiekarttaehdotusta koskevat huomionne.

Tiekartassa huomioitu matkailijan välinpitämättömyys teemojen välillä on mielestäni olennaista. Matkailija ei näe alueiden eikä teemojen rajoja, joista meidänkin on hyvä pyrkiä eroon pienessä maassamme kehittäessämme matkailua vähin resurssein. Tämän sekä resurssien kapeuden johdosta koordinoimme luontomatkailu, kulttuurimatkailu, ruokamatkailu, tapahtumat ja kongressit teemoja sulassa sovussa Etelä-Karjalan Saimaa ryhmässä ja kehitämme palveluita goSaimaan toimesta yritysten kanssa.

Rahman Mirka

Lappeenrannan kaupunki - Matkailu-, markkinointi- ja asiakaspalvelujohtaja